

[Jørgen Junior]

Jeg beklager naturligvis, at der i begrundelsen for spørgsmålet ligesom har ligget, at senatet kunne træffe beslutninger. Jeg er naturligvis godt klar over, at det er senatets ret at anbefale, at man træffer en sådan beslutning, men at den virkelige beslutningstagen ligger hos præsidenten.

Det, der er baggrunden for spørgsmålet, er jo, at den danske regering igen og igen, hver gang dette spørgsmål har været diskuteret, har sagt: vi henholder os til de engelsk-amerikanske planer, hvad angår Rhodesia. I virkeligheden er det, jeg vil have at vide af ministeren: vil man fortsat følge det, som man kan blive enig om mellem englænderne og amerikanerne? Er den danske regerings indstilling stort set den, at hvis det i øvrigt ligger inden for nogenlunde fornuftige rammer, og det vil det jo gøre, hvis man kan blive enig om det mellem USA og England, vil man fortsat forholde sig over for Rhodesia på samme måde, som USA og England gør det?

Under forespørgselsdebatten gav vi udtryk for – det gjorde andre partier også – at vi ønskede en dansk enegang. Vi ønskede, at der skulle tages et dansk initiativ over for Rhodesia. Vi fandt, at tidspunktet var inde til at anerkende det nye styre eller i hvert fald til at få løftet handelsboykotsanktionerne. Det var der ikke flertal for, det blev afvist fra regeringens side, og derfor finder jeg det ganske relevant nu at få at vide: vil man fortsat gøre, som englænderne og amerikanerne gør, hvilket man hele tiden har påberåbt sig var det afgørende for den danske regerings holdning?

Udenrigsministeren (Anker Jørgensen, fg.):

I den foreliggende sag ligger det sådan, at det vil være uhyre klogt af alle lande, at de virkelig drøfter denne ting grundigt igennem og søger frem til en fælles holdning.

Hr. Jørgen Junior kan ikke være i tvivl om, at en anerkendelse kan give andre alvorlige konsekvenser i det sydlige Afrika. Det kan være et spørgsmål om krig eller fred, og derfor må man ikke, som det tilsyneladende lægges frem, bare give indtryk af, at det er et spørgsmål om stillingtagen til nogle interne problemer i et bestemt land. Det er et spørgsmål om, hvilken udvikling der kan ventes eller frygtes i det sydlige Afrika. Derfor må man være omhyggelig i overvejelserne, og

derfor vil Danmark og den danske regering afslutte sine overvejelser i samarbejde med en række andre lande, derunder også Amerika og England.

Jørgen Junior (FP):

Jeg er enig med den fungerende udenrigsminister i, at det er af meget stor betydning, hvorledes man forholder sig over for Rhodesia-Zimbabwe, som altså nu er blevet et sort flertalsstyret land langt hen ad vejen i hvert tilfælde. Jeg er blot ikke enig i, at det vil fremme risikoen for krig, hvis man accepterer udviklingen i Zimbabwe-Rhodesia. Jeg tror, det i langt højere grad vil skabe krigsrisiko, hvis man fortsætter den hidtidige danske indstilling, men jeg er da naturligvis glad for, at man fortsat vil overveje.

Jeg havde nok ønsket, at statsministeren lidt klarere og tydeligere havde bundet sig til en eventuel beslutning truffet af USA og England, ud fra det synspunkt, at vi hele tiden har sagt, at det er USAs og Englands indstilling, der er den afgørende. Men jeg ser det lille lys, der er i statsministerens svar, og håber, at forbeholdene ikke skal tages alt for højtideligt.

Udenrigsministeren (Anker Jørgensen, fg.):

Det er interessant at høre hr. Jørgen Junior glæde sig over den udvikling, der nu foregår i Rhodesia, glæde sig over, at der nu er sort flertalsstyre. Nu kan man diskutere, om det fuldt og helt opfylder de betingelser, der gælder for et egentligt demokrati, det skal jeg ikke i denne omgang og ved denne lejlighed gå ind i en diskussion om, men jeg har jo godt før bemærket, hvilken holdning der ofte er kommet til udtryk fra hr. Jørgen Junior, nemlig at man for længst skulle have ophævet sanktionerne over for Rhodesia. Når der i det hele taget er kommet noget, der ligner en rigtig udvikling, i gang, er det bl. a., fordi man ikke har fulgt den linje, der har været fremskridtspartiets, men derimod har fulgt den linje, der har været den nuværende og den tidligere regerings i samarbejde med en lang række lande. Men sådan skifter holdningerne, og det må man jo notere sig.

Hermed sluttede spørgsmålet.

16) Til statsministeren af: